

Afmetingen tweede toiletruimte

Maak nu gratis gebruik van onze Helpdesk Bouwbesluit. Speciaal voor u als abonnee is er anderhalf uur professioneel advies door een uitgebreid team van experts beschikbaar gesteld. Deze experts zijn werkzaam bij de Nieman Groep, Geregeld en van Overveld Bouwbesluit Advies. Om u een idee te geven van de vragen die worden gesteld, wordt in elke uitgave van Bouwregels in de praktijk een telefonisch gestelde vraag opgenomen en het antwoord daarop. Vraag en antwoord zijn uiteraard geanonimiseerd.

VRAAG EN ANTWOORD TEKST HELPDESK BOUWBESLUIT

VRAAG

In een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen van een woning met een gebruiksoppervlakte (GO) > 125 m² is een afzonderlijke toiletruimte getekend, die niet aan de voorgeschreven afmetingen voor een toiletruimte voldoet en waarvan de deuropening een vrije breedte < 0,85 meter heeft. In dezelfde woning is wel een badruimte aanwezig waarin zich een toilet bevindt die voldoet aan de eisen van *gecombineerde toilet- en badruimte*.

Is de afzonderlijke toiletruimte toegestaan?

ANTWOORD

Ja.

Een woning is een woonfunctie waarvoor Bouwbesluit 2012 één toiletruimte voorschrijft. Deze toiletruimte mag deel uitmaken van een gecombineerde toilet- en badruimte. De toiletruimte in de badruimte is dan de verplichte toiletruimte. Alleen voor de verplichte toiletruimte geldt dat deze aan de voorgeschreven afmetingen moet voldoen. Ook voor de toegangsdeur geldt dat alleen voor de verplichte toiletruimte een vrije doorgang waarvan de breedte $\geq 0,85$ meter moet zijn, is voorgeschreven.

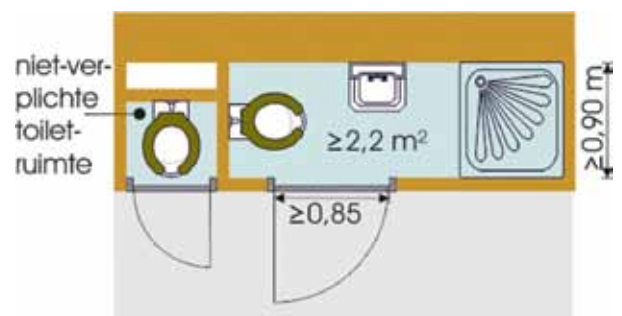
AANVULLENDE OPMERKING(EN)

In Bouwbesluit 2003 was voorgeschreven dat een woning met een GO > 125 m² ten minste twee toiletruimten moest hebben. Ook was in Bouwbesluit 2003 voorgeschreven dat de toegangsdeur van elke toiletruimte (dus ook van een niet-verplichte) een vrije doorgang $\geq 0,85$ meter x 2,3 meter moest hebben. Beide eisen zijn met de inwerkingtreding van Bouwbesluit 2012 verval-

len. Dit betekent ook dat als een woning met een GO > 125 m², gebouwd onder Bouwbesluit 2003, waarvoor twee toiletruimten verplicht waren, zodanig wordt verbouwd dat er maar één toiletruimte overblijft, deze wijziging voldoet aan het *verbouwvoorschrift voor toiletruimten*. Dit, omdat volgens dit verbouwvoorschrift voor het aantal toiletruimten bij verbouw het nieuwbouwniveau van Bouwbesluit 2012 moet worden aangehouden.

Wordt een verplichte toiletruimte verbouwd dan moeten de breedte en de vloeroppervlakte voldoen aan het rechtens verkregen niveau. Dit is doorgaans het actuele niveau dat niet lager mag zijn dan het niveau voor bestaande bouw (vloeroppervlakte $\geq 0,64$ m² en breedte $\geq 0,6$ meter) en niet hoger hoeft te zijn dan het nieuwbouwniveau (vloeroppervlakte $\geq 0,9$ meter x 1,2 meter). Bij verbouw van een toiletruimte moet de hoogte ≥ 2 meter zijn, ongeacht de nieuwbouweis.

Een aandachtspunt bij de verkoop van deze woning is dat alleen de afzonderlijke (niet-verplichte) toiletruimte als optionele toiletruimte mag worden aangeboden. De voorgeschreven (verplichte) toiletruimte kan nimmer als optie worden aangeboden.

TOELICHTING

toiletruimte

artikel 4.9, lid 1, Bouwbesluit 2012

Een gebruiksfunctie heeft ten minste het in tabel 4.8 aangegeven aantal toiletruimten.

In tabel 4.8 is voor een woonfunctie één toiletruimte aangegeven.

artikel 4.11, lid 1, Bouwbesluit 2012

Een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.8, heeft een vloeroppervlakte van ten minste 0,9 m x 1,2 m.

artikel 4.11, lid 3, Bouwbesluit 2012

Een vloeroppervlakte als bedoeld in het eerste en tweede lid heeft boven die vloer ten minste de in tabel 4.8 aangegeven hoogte.

In tabel 8 is voor een woonfunctie 2,3 m als hoogte aangegeven.

artikel 4.22, lid 1, onder c, Bouwbesluit 2012

Een doorgang heeft een vrije breedte van ten minste 0,85 m en ten minste de in tabel 4.21 aangegeven vrije hoogte. Dit geldt voor een doorgang naar:

c. een toiletruimte als bedoeld in de artikelen 4.9 en 4.25;

In tabel 4.21 is voor een woonfunctie 2,3 m als hoogte aangegeven.

gecombineerde toilet- en badruimte

artikel 4.19, lid 2, Bouwbesluit 2012

Een badruimte als bedoeld in artikel 4.18 die is samengevoegd met een toiletruimte als bedoeld in artikel 4.9 heeft een vloeroppervlakte van ten minste 2,2 m² en een breedte van ten minste 0,9 m.

verbouwvoorschrift voor toiletruimten

artikel 4.12, Bouwbesluit 2012

Op het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk zijn de artikelen 4.9 tot en met 4.11 van overeenkomstige toepassing, waarbij in plaats van het in die artikelen aangegeven niveau van eisen bij de breedte en de vloeroppervlakte wordt uitgegaan van het rechtens verkregen niveau en bij de hoogte van 2 m.

helpdesk **Bouwbesluit**

Bel: (085) 489 88 89

Praktische hulp bij het nieuwe Bouwbesluit. Gratis voor u als abonnee!

De technische voorschriften waaraan gebouwen moeten voldoen, zijn op 1 april 2012 veranderd met het nieuwe Bouwbesluit. Met al uw vragen hierover kunt u bij ons terecht. Speciaal voor u als abonnee is er anderhalf uur professioneel advies door een uitgebreid team van experts beschikbaar gesteld. Deze experts zijn werkzaam bij de Nieman Groep, Geregeld en van Overveld Bouwbesluit Advies.

U kunt eenvoudig (085) 489 88 89 bellen, om een deskundige op het gebied

van bouwregelgeving te spreken te krijgen. Met haar of hem neemt u door wat uw vraag is. Vrijwel altijd krijgt u daarbij ook direct een voorlopig antwoord. Kort daarna ontvangt u per e-mail het definitieve antwoord.

ww.omgevingindepraktijk.nl

Alle gepubliceerde vragen en antwoorden zijn te vinden op de website van Omgeving in de praktijk (www.omgevingindepraktijk.nl) en kunnen door de abonneementhouders van Omgeving in de praktijk worden geraadpleegd. Zie voor de voorwaarden www.cobouw.nl/helpdeskbouwbesluit/voorwaarden. Daar kunt u ook zien voor welke abonnementen van Sdu Uitgevers deze service gratis is.

Vragen over NEN 3140? Vraag hem gerust het hemd van het lijf.

Ing. N.J. (Nico) Kluwen

In
samenwerking
met NEN
Inclusief
Norm

Met Kennisbank NEN 3140 weet en kunt u meer. Zoals? De inspectiefrequentie bepalen, voor zowel vaste installaties als verplaatsbare elektronische apparatuur. Achterhalen welke metingen aan elektronische installaties moeten worden uitgevoerd. Voorbeelden van inspectierapporten bekijken en gebruiken. Risico-inventarisaties opzetten. De NEN norm raadplegen. En blijft u toch nog zitten met vragen? Mail ze gerust zonder extra kosten naar de redactie onder leiding van ing. N.J. (Nico) Kluwen. Een abonnement op Kennisbank NEN 3140 kost u 285 euro per jaar. Dat is geen geld voor wie graag geld bespaart. **Bel nu (070) 378 03 42 en profiteer van Kluwens vakkennis en de NEN norm.**

Kennisbanken. Daarmee haalt u dé experts in huis.

kennisbanken.nl/nen3140

NEN Installatie
journal
Onderdeel van Cobouw